

Avsändarens diarienummer: Ku2024/00162

Kulturdepartementet

ku.sna@regeringskansliet.se

Remissvar: Ett starkt judiskt liv för framtida generationer – Nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige 2025 - 2034

Länsstyrelsen har tagit del av betänkandet av utredningen om nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige (SOU 2024:3) och är positiva till utredningens huvudförslag **5.1 att ta fram en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige**. Det ligger i linje med de konventioner och åtaganden som staten ska följa vad gäller nationella minoriteters skydd, rätt till kultur och rätt till sitt minoritetsspråk.

5.1.2 En nationell samordnare ska utses för att leda och samordna arbetet med strategin

Länsstyrelsen i Västmanland anser att Länsstyrelsen i Stockholm skulle vara en lämplig aktör med tanke på att de redan idag koordinerar en stor del av minoritetspolitiken. Det finns många likheter mellan denna strategi och Strategin för romsk inkludering som Länsstyrelsen i Stockholm redan samordnar. Det innebär på så vis möjligheter till samordningsvinster och att redan vunna erfarenheter kan tillvaratas.

Under denna punkt menar utredaren att det är svårt att nå den politiska nivån i kommunerna. Det talar för att alla 21 länsstyrelser skulle få ett uppdrag att stötta på den lokala nivån, något som det i så fall även behöver avsättas resurser för.

5.1.6 Pilotkommuner

Länsstyrelsen står bakom utredarens förslag att satsa på ett antal pilotkommuner. Utredaren föreslår fem varav tre är storstadskommunerna. Länsstyrelsen vill föreslå Västerås kommun som en lämplig kandidat. Det finns en judisk förening i kommunen som Länsstyrelsen har täta dialoger med. De uttrycker en stor oro inför framtiden eftersom medlemsbasens medelålder ständigt stiger. Strategin

bör därför skapa bättre förutsättningar för judiskt föreningsliv i de kommuner där föreningar fortfarande finns kvar, trots svårigheterna.

5.5.2 Förstärkt stöd till det judiska civilsamhället

Länsstyrelsen anser att förslaget om att judiska föreningar som är aktiva lokalt och regionalt ska kunna söka stöd är helt vitalt för att kunna existera till 2034. Statsbidragen skulle öka deras möjligheter att ordna fler aktiviteter, locka nya medlemmar samt skapa ökad trygghet.

5.2.1 Uppföljning av statsbidragen för säkerhetshöjande åtgärder

De dialoger Länsstyrelsen har med den judiska föreningen i Västerås gör gällande att de helt slutat ha möten i offentliga lokaler på grund av hot och förföljelser. Mot bakgrund av detta välkomnar Länsstyrelsen uppföljningen. Möjligheter för lokala föreningar att söka medel för ökad säkerhet är därmed helt vitalt för att de ska kunna utöva verksamhet i offentliga lokaler.

5.2.2 Stärkt förmåga hos polisen att bekämpa hatbrott mot judar

Länsstyrelsen Stockholms senaste uppföljning av minoritetspolitiken visade att andelen anmälda hatbrott minskat. Det går helt mot den bild den judiska minoriteten självrapporterat efter terrorattackerna i Israel. Ökad tillit till polisen och deras förmåga att utreda brotten är därför välkomna insatser för att minska mörkertalen.

5.3.5 Stärkt möjlighet att beakta äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet inom äldreomsorg

Länsstyrelsen står bakom utredarens förslag om att se över minoritetslagens bestämmelser kring äldreomsorg. Då det idag enbart erbjuds äldreboende för judar i Stockholm och Göteborg så är förslaget att ge dem ett ”riksintag” bra på kort sikt.

5.5.5 Förstärkt vård av judiska byggnader och platser

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att förstärka vården av judiska byggnader och platser. Västerås har nyligen fått en judisk begravningsplats uppförd och har på kort sikt inte behov av underhåll av den samma. Länsstyrelsen håller dock med om att det behövs en långsiktig konstruktion för att värna om det svensk-judiska kulturarvet. En uppgift som länsstyrelserna har redan idag och gärna förvaltar i framtiden.

Ärendets beredning

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Johan Sterte med särskilt sakkunnig i jämställdhet och mänskliga rättigheter, Torbjörn Messing som föredragande. I den slutgiltiga handläggningen har länsråd Ulrica Gradin och enhetschef Sanela Cerimagic medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.